

HANTAVİRÜS ENFEKSİYONU: SAĞLIK KURUMLARINDA ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

2026

Hantavirüsler, kemirgenler tarafından taşınan ve insanlarda ciddi hastalıklara yol açabilen bir RNA virüsü grubudur. Dünya genelinde her yıl 10.000 ile 100.000 arasında enfeksiyon vakası görüldüğü tahmin edilmektedir. Ülkemizden bildirilen olgular çoğunlukla Batı Karadeniz bölgesinden rapor edilmiştir.

Epidemiyoloji ve Bulaş Yolları

- **Zoonotik Kaynak:** Virüs, enfekte kemirgenlerin idrar, dışkı ve tükürüklerinde bulunur
- **Bulaş Yolları:**
 - Hava Yolu (Aerosol):** En önemli faktördür; kemirici salgılarındaki viral partiküllerin solunması ile bulaşır.
 - Doğrudan Temas:** Kemirgen çıkartılarıyla temas veya nadiren ısırılma öyküsü
 - İnsandan İnsana:** Sadece Amerika kıtasındaki Andes virüsünde gösterilmiş olup oldukça nadirdir.
- **Risk Grupları:** Uzun süre kullanılmayan binanın temizlenmesi, inşaat işçileri, kampçılar ve tarım çalışanları risk altındadır.

Kimlerde Hantavirüs Düşünülmeli?

Hantavirüs kliniği iki ana tabloda izlenir:

1. Renal Sendromla Seyreden Kanamalı Ateş (RSHA)
 2. Hantavirüs Kardiyopulmoner Sendrom (HKPS)
- Ülkemizde şimdiye kadar sadece Renal Sendromla Seyreden Kanamalı Ateş klinik tablosu izlenmiştir. Temas sonrasında 1-8 hafta içinde semptomlar görülmeye başlar.

- **Klinik Dönemler:** Ateşli (3-5 gün), Hipotansif (<2 gün), Oligürik (3-5 gün) ve Poliürik (7-10 gün) olmak üzere 4 ana dönem izlenir.
- **Semptomlar:** Ani başlayan ateş ($\geq 38^{\circ}\text{C}$), şiddetli baş ağrısı, miyalji, konjunktivalarda kızarıklık, fotofobi ve bulanık görme tipiktir.
- **Laboratuvar:** Trombositopeni, proteinüri, üre ve kreatinin yüksekliği karakteristik bulgulardır.

Tedavi

Hantavirüs enfeksiyonu için kanıtlanmış spesifik bir tedavi veya aşı bulunmamaktadır; destek tedavisi temeldir.

Sağlık Kurumlarında Alınması Gereken Önlemler

Şüpheli olguların erken tanısı, hızlı izolasyon ve önerilen enfeksiyon önleme ve kontrol önlemlerine tutarlı bir şekilde uyulması, sağlık personelini korumak için hayati önem taşımaktadır.

HANTAVİRÜS REHBERİ: ENFEKSİYON ÖNLEME VE KONTROL ÖNLEMLERİ

STANDART ÖNLEMLER	ŞÜPHELİ/DOĞRULANMIŞ VAKALAR
<p>EL HİJYENİ</p> <p>ÇEVRESEL TEMİZLİK</p> <p>ÇEVRESEL TEMİZLİK</p> <p>TIBBİ EKİPMAN YÖNETİMİ</p>	<p>TEMAS ÖNLEMLERİ</p> <p>DAMLACIK ÖNLEMLERİ</p> <p>ISOLATION ROOM</p> <p>AEROSOL ÜRETEN İŞLEMLER</p> <p>N95/FFP2 VEYA ÜSTÜ MASKE</p>
TEMEL KİŞİSEL KORUYUCU EKİPMAN	AEROSOL ÜRETEN İŞLEMLER
<p>ÖNLÜK</p> <p>ELDİVEN</p> <p>MASKE</p> <p>GÖZ KORUYUCU</p>	<p>N95/FFP2 VEYA ÜSTÜ MASKE</p>

ERKEN TANI, HIZLI İZOLASYON VE ÖNLEMLERE UYUM, SAĞLIK PERSONELİNİ KORUR.

• İzolasyon Önlemleri:

- » Sağlık hizmeti ortamlarında, tüm hastalar için önerilen el hijyeni, çevresel temizlik ve dezenfeksiyon, tıbbi ekipman ve cihaz yönetimi olmak üzere standart önlemlere uyum sağlanmalıdır.
- » Şüpheli veya doğrulanmış vakalarda standart önlemlere ek olarak mutlaka temas ve damlacık önlemleri uygulanmalıdır.
- » Hasta bakımı ve numune alımı sırasında eldiven, önlük, maske (entübasyon, aspirasyon vb. aerosol üreten işlemler sırasında N95/N99/ FFP2/FFP3 maske) ve göz koruyucu ekipman eksiksiz kullanılmalıdır.

• Laboratuvar Hizmetleri

- » Laboratuvar personeli standart önlemleri uygulamalı, aerosol riski olan işlemlerde N95/N99/FFP2/ FFP3 maske ve biyogüvenlik kabinleri kullanılmalıdır.
- » Şüpheli ve kanıtlanmış olguların laboratuvar örneklerinin güvenli transferi (uyarı mekanizması, pnömotik sisteminin kullanılmaması vb.) sağlanmalıdır.

YASAKLANAN YÖNTEMLER: TOZ KALDIRAN SÜPÜRME Süpürmek veya silkelemek yasaktır! Virüslü tozu havaya kaldırır.	GÜVENLİ TEMİZLİK: ISLAK SİLME 1/100 oranında sulandırılmış çamaşır suyu kullanın. ELLERİNİZİ KORUYUN Zeminleri, yüzeyleri ıslak paspas veya bez ile silin.
KONTAMİNE ALANLARIN TEMİZLİĞİ: 1/10 SOLÜSYON Şüpheli alanlar ve yoğun kirler için 1/10 solüsyon hazırlayın. 1 BİRİM ÇAMAŞIR SUYU or 9 BİRİM SU	FARE ÇIKARTILARINA DOĞRUDAN UYGULAMA Fare çıkartılarını görmezden gelmeyin! Doğrudan 1/10'luk çamaşır suyu ile tamamen ıslatın.

Eğitim ve Toplum Sağlığı

Şüpheli veya kanıtlanmış olgularda hasta yakınları kemirgenlerle mücadele ve evde uyulması gereken hijyen kuralları konusunda bilgilendirilmelidir.

Temizlik sırasında toz kaldıracak süpürme yöntemlerinden kaçınılmalı, 1/100 oranında sulandırılmış çamaşır suyu ile ıslak temizlik yapılmalıdır. Fare çıkartılarının üzerine ise doğrudan 1/10'luk çamaşır suyu serpilmelidir.

KAYNAKLAR

- [1. https://www.uptodate.com/contents/pathogenesis-epidemiology-and-diagnosis-of-hantavirus-infections](https://www.uptodate.com/contents/pathogenesis-epidemiology-and-diagnosis-of-hantavirus-infections). (07.05.20206)
- [2. https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/hantavirus](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/hantavirus) (07.05.20206)
- [3. https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/zoontik-ve-vektorel-hastaliklar-db/Dokumanlar/Sunumlar/Hantavirus_Sunum_Hekimlere_Yonelik_2026_1.pdf](https://hsgm.saglik.gov.tr/depo/birimler/zoontik-ve-vektorel-hastaliklar-db/Dokumanlar/Sunumlar/Hantavirus_Sunum_Hekimlere_Yonelik_2026_1.pdf) (07.05.20206)